జాలీనోట్

బీనాదేవి

నాకు దెయ్యం అంటే భయంలేదు,
దేవుడంటే భక్తీ లేదు.

పాముా, దొంగా వగైరాలంటే
కేరే జాట్.

"మరీ యింత భయభక్తుల్లేకుండా తయారైందేమిటమ్మా యీ పిల్ల ! అసలే ఆడపిల్ల కూడాను" అని నా చిన్నప్పుడు మా అమ్మ తెగ బెంగ పెట్టుకునేది.

కాని నా లొసుగు ఆవిడకి తెలీదు. నాకు వర్షం అంటే విపరీతమైన భయం. భూమ్మీద చినుకుపడితే మరింక నేను భూమ్మీద కాలు పెట్టను. "అంటు" "సొంటు" అంటూ మా అమ్మ అరవకపోతే అన్నంకూడా మంచం మీదే తినేస్తాను.

అప్పటికిరెండ్రోజులనుండి ఆగకుండా కురుస్తోంది వర్షం. సూర్యుడనేవాడు ఉన్నాడన్న సంగతే మరిచిపోయేం. మరింక ఈ వర్షం యిలాగే యింకో నాలుగురోజులు గనక పడితే మనుష లంతా నానిపోయి మొక్కమొలిచి పోతారేమో నన్న భయంపట్టుకుంది అందరికీ.

ఆదిగో, సరిగ్గా అప్పుడే నేను రైల్వే స్టేషనుకి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. మామూలుగా అయితే ఆ పరిస్థితుల్లో దేవుడు ప్రత్యక్షం అవుతానన్నా దర్శనం యివ్వను. కాని ఆ వస్తున్నది పతి దేవుడు. నాకు వర్షం అంటే ఎంత భయమో మావారంటే అంతకు రెట్టింపు వణుకు.

"ఇంత వర్షంలో స్టేషను కెందుకే. స్టేషను నుంచి ఇంటికి రాడా ఏమిటి ! మరీ చాదస్తం" మా అమ్మ భయం. ఎంతైనా తల్లిప్రాణం.

రాకపోయినా పోవచ్చు. ఏ మొగుడి సంగతి ఆ పెళ్లానికే తెలుస్తుంది నాకు చిన్నప్పటినుంచి వర్షం అంటే ఏదో తెలీని భయం ఏర్పడబట్టికాని లేకపోతే ఇన్నేళ్లు మావారితో కాపురం చేసిన నా కీ తుఫానొక లెక్కకాదు.

ధైర్యం, చీరా కూడదీసుకు బయలు దేరేను. నా వెర్రి కాని యీ టైములో రిక్షా లెక్కడ దొరుకుతాయి ? కను చూపులో ఎక్కడా జనసంచారం లేదు.

ప్రళయం తరవాతి ప్రశాంతతలా అంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది.

మా కాంపౌండులోఉన్న వేపచెట్టు అమ్మవారుపూనినదానిలా ఊగితోతోంది. అది గనక విరిగితే మా ఇల్లు చేగోలా ముక్కలై పోతుంది.

ఎదురుగా ఉన్న కాకా హోటలు చూరు కింద మాత్రం ఓ కుక్క చలికి ముడుచుకొని పడుకుంది.

దూరంగా ఏదో కారు వస్తున్న ట్టుంది.

హెడ్‌లైట్ల వెల్తుర్లో వర్షం చినుకులు వెండి సూదుల్లా మెరుస్తూ రోడ్డుమీద నడిచిపోతున్న ఒక పిచ్చి ముష్టిదానికి గుచ్చుకుంటున్నాయి.

ఆ కారువాళ్లకి నాకంటే అర్జంటు పని తగిలిందో ? లేకపోతే సినిమాలోలా వర్షంలో షికారెళ్లా లనిపించిందో ! ఏది ఏమైనా చెయ్యూపేను ఆపమని, నేను ఇండియాలో — ఉన్నానన్న సంగతి మరిచిపోయి. ఆది ఇండియన్ కారు లాగే – అంటే ఇండియన్ తాలూకు కారులాగే – లేచి పోయింది.

ఇదిగో ఇలాంటప్పుడే నాకు భక్తు లంటే పరమ అసూయ కలుగుతుంది. వాళ్లైతే భగవద్ధ్యానం చేస్తారు. నాకైతే కార్లవాళ్లని జనరల్‌గాను, ఆ కారు వాడిని స్పెషల్‌గాను తిట్టాలనీ వగైరా వెధవ ఆలోచన్లు వస్తాయి.

మళ్ళీ రావడానికే అన్నట్టు వర్షం కొంచెం తగ్గింది.

పక్క హోటలు దగ్గర ఏదో రిక్షా ఆగింది.

"ఏయ్ రిక్షా" అని కళ్లు మూసుకుని అరవగలిగినంత గట్టిగా అరిచేను, యింకెవరయినా తన్నుకుపోతారన్న భయంతో.

వచ్చింది రిక్షా.

పక్కన రిక్షా లేకపోతే ఆ రిక్షావాడ్ని ముష్టివాడనుకుంటారు. అతను ముసలి వాడే. కాని అందరిలా పుట్టి పెరిగి ముసలి అయినట్టుగా కాక, పుట్టడమే ముసలివాడుగా పుట్టినట్టున్నాడు. అతని బట్టలు చిరగకపోయినా చిరిగినట్టే కనిపిస్తాయి. ఎప్పుడూ ఆకలి తీరని మనిషిలా కళ్లల్లో కసి కాకుండా దైన్యంతో నిలబడి ఉన్నాడు.

మీరంతా నాకు ఎంత అన్యాయం

చేసినా తిరగబడను కాక తిరగబడను అన్నట్టు హెల్ప్‌లెస్‌గా ఉంది అతని ఎక్స్‌ప్రెషన్.

అతన్ని చూస్తే బేరం చెయ్యాలనిపించలేదు. నెలాఖరైనా అతనెంత అడిగితే అంతా యిచ్చేద్దాం అనిపించింది, నాది స్వతహాగా జాలిగుండె కాక పోయినా.

"ఎక్కండమ్మా" అన్నాడు వాడు తన తడి తువ్వాలుతో సీటు తుడుస్తూ. సీటు యింకొంచెం తడిసింది !

"కొంచెం వేగం పోనీ బాబూ రైలు స్టేషనుకి. టైమైపోయింది" అన్నాను అసంభవం అని తెలిసినా.

"ఏ బండి కండి ?"

చెప్పేను.

"ఆ బండి ఎప్పుడూ లేటే నండి. దానికంటే నా రిచ్చాబండే జోరుగెల్తాదండి. దాని దయివోరుగాడికి ఎండ కాస్తే ఆయాసం, వారసం పడితే ఉబ్బసవూఁ నండి," అని అభయం యిచ్చేడు.

వాడి మాటల ధోరణి నాకంత నచ్చలేదు. అనవసరంగా చొరవ చేసుకుంటున్నాడేమో అనిపించి అతని స్థానం అతనికి తెలియచెయ్యాలని ముభావంగా ఉన్నాను.

వర్షంకంటే గాలి ఎక్కువగా ఉన్నందువల్ల రిక్షా తొక్కలేక దిగి లాగడం ప్రారంభించేడు. ఎదురుగాలి వెనక్కి తోసేస్తోంది. వాడు ముందుకి లాగుతున్నాడు.

"తమఁరు గోరికి పిల్లలెంత మందండి ?" రొప్పుతూనే ప్రశ్నించేడు.

"నలభై" అందా మనిపించింది. చొరవ యిస్తే నెత్తెక్కిపోతారు యీ అలగాజనం.

నా సంతాన మెంతమందో తెలుసుకున్నాక వాళ్ల చదువులు, పెళ్లిళ్ల వగైరా వివరాలన్నీ అడిగేడు.

"మీ కేటి ? నీ కూతుర్లు లేడీ డాక్టర్లైపోతారు."

(అనవసర ప్రసంగం. కూతుర్లు లేడీ డాక్టర్లు కాకుండా మొగ డాక్టర్లెలా అవుతారు ?)

అంతవరకూ అతనిమీదున్న సానుభూతి పూర్తిగా పోయింది. ఎదురుగాలీ, వీడూ యుద్ధం చెయ్యగా చెయ్యగా ఎలాగైతేనేం మెడికల్ కాలేజీదగ్గర కొచ్చేం.

ఎదురుగా బ్రిడ్జికి ఓ వంద గజాలు అటు, ఓ రెండువందల గజాలు యిటు గోదావరిలా పారుపోంది నీరు. కొత్త వారెవరైనా ఆ బ్రిడ్జిమీంచి చూస్తే కింద ఏదో నది ఉందనీ, ఆ బ్రిడ్జి బేరేజి అనీ అనుకుంటారు.

భగవాన్ ! యీ నీట్లో రిక్షా ఎలా వెళ్తుంది ?

"ఆగాగు !" అరిచేను. ఆగేడు వాడు.

"ఇంత నీట్లో లాగలేవు. రిక్షా ఇంటికి పోనీ" అన్నాను. నా మాటల్లో వాడిమీద సానుభూతికంటె నా ప్రాణ భయఁవే ఎక్కువుందేమో.

"బలేవోరే. యీ మాత్రానికేనా. మీకేం బయ్యెం నేదు. కాపోతే కొంచెం కాళ్లు తడుస్తాయి," అంటూ లాగడం ప్రారంభించేడు, అక్కడికి నేనేదో పొడిగా ఉన్నట్టు.

రిక్షాలోకి నీళ్లొచ్చేస్తున్నాయి. నీటి ఫోర్సుకి రిక్షా ఓ పక్కకి లాగేస్తోంది.

"మరండి, యీ తోవనే పెద్ద పెద్ద డాకటర్లు ఎళ్తారు. యీ దారమ్మటే జడిజి కోరటు ఉంది. స్టేటు బేంకీ ఉంది. పెద్దపెద్దోళ్లంతా యీ రోడ్డంబడే ఎళ్తారు. ఒకడైనా ఆ మునిసిపాలిటీ నంజికొడుకుని యీడుసుకొచ్చి యీ గోదారి సూపెట్టి యిదేవిటని అడగడండి. పన్నులు డబ్బంతా తినీడవేఁ గాని ఏ రోడ్డూ బాగుసెయ్యరు. అడిగేవోడునేడు. అంతే..."

నీపాటి బుద్ధి మునిసిపాలిటీకి ఉంటే బావుణ్ను.

"...ఆఁ, ఆఁ ఆగాగు. బండిలో ఆడాళ్లున్నారు," అన్న వాడి కేకకి తలెత్తి చూసేను. ఎదురుగా బ్రహ్మ రాక్షసిలా వచ్చేస్తోంది బెంజ్ లారీ.

వీడిలా 'ఆగాగు' అని అరుస్తూనే ఉన్నాడు. వాడు లారీడు నీళ్ల నామీద జల్లి ఝుమ్మని వెళ్ళిపోయేడు.

"శ్శ ! శ్శ ! తాగుబోతు నంజికొడుకు. ఆడోళ్లున్నారన్నా ఆగలేదు

యీ నారీ నంజికొడుకులకి కళ్లు అగపడవండి. పగలే తాగేసి బండెక్కుతారు..." అంటున్నాడు వాడు రాత్రి తాగి నడిపితే ఫరవాలేనట్టు.

ఆ లారీ జల్లిన నీళ్ళకి నా చీరంతా బురద చుక్కల్తో ప్రింటెడ్ చీరలా ఉంది.

వాడు లారీవాడ్ని బూతులు తిట్టడం పూర్తిచేసేసరికి వైతరణి మధ్యలో ఉంది రిక్షా. నీటిలో రోడ్డు మీదున్న గొయ్యి కనిపించక అందులో రిక్షాచక్రం పడి, నేను కింద పడ్డంత పనైంది.

"నీట్లో గొయ్యి అగుపించనేదండి" ఎపోలెజెటిగ్గా అంటూ చక్రాన్ని బయటికి లాగే ప్రయత్నంలో మునిగిపోయేడు. ఈలోగా రేసులో ఉన్న రాజహంసలా ఒక ఫారిన్ కారు మా పక్క నుంచి దూసుకుపోయింది. అది చిమ్మిన నీటికి రిక్షావాడు పూర్తిగా తడిసిపోయేడు. వాడు అడ్డం ఉండటంవల్ల నేను బతికిపోయేను.

"నంజికొడుకు తలంటేసినాడే." బుర్రకు చుట్టిన తడి తువ్వాలు తీసి, ఒళ్ళు తుడుచుకోవడం మొదలుపెట్టేడు.

"...ఇలాంటి ఎదవలమీద కోరట్లో కేసెట్టి ఆర్నెల్లు జైలు కట్టెయ్యాల నాయం ఉంటే. ఎంత కారుంటే మాత్తరం యిలా మాలాటోళ్ళని బురదలో జలకాలాడించేస్తాడా ?"

"నిజవేఁ" ఊఁకొట్టేను పరధ్యాన్నంగా.

"...నా ఎర్రిగాని అక్కడ మాత్తరం ఆడి మాటే సెల్లుద్దిగాని..."

"ఎక్కడ ?" ఊహల్లోంచి ఉలికిపడి బయటికొచ్చి అడిగేమ.

"కోరట్లో !"

నాకు ఏమనాలో తోచలేదు. సరదా అనిపిస్తే సినిమాకి వెళ్లొచ్చు. సర్కసుకు వెళ్లొచ్చు. కాని వీడికి యీ కోర్టు పిచ్చేవిఁటో !!

"...ఇక్కడా ఆడి ఆటే సెల్లుద్ది. అక్కడా ఆడి మాటే సెల్లుద్ది. నానే కార్లో ఎల్తా ఆడిమీదికి నీళ్లు మళ్ళించేసి ఆడికి వారంరోజులు ఊష్టం తెప్పించేసి నానని బోధించి కోరట్నే నమ్మించేసి తప్పుడు కేసెట్టినందుకు నాకే జుల్మానో, జైలో ఏయించేస్తాడు...." మధ్యలో ఆయాసం తీర్చుకోవడానికి ఆగేడు. చక్రం గోతిలోంచి బయట కొచ్చేసింది కూడా.

"అంత అన్యాయవాఁ ?" అడక్కుండా ఉండలేకపోయేను.

"అన్యాయవాఁ ? అన్యాయంన్నరా ? కోరట్లోనే అన్నమాటేటి ? నోకంలో గొప్పోడిమాట సెల్లని సోటేది ? అందుకే అన్నారు తప్పుడుపని పెద్దోళ్లు చేస్తే పేమా, సిన్నోళ్లు సేస్తే రంకూ అని. అంతెందుకు. నానూ, తఁరూ ఓ సావు కెళ్తాం. సిగిరెట్టు పెట్టో - శ్శీ. శ్శీ. మీరు ఆడోరు. సిగరెట్టు పెట్టె, బీడీకట్టా ఎందుగ్గిని సబ్బు బిళ్లో, సెంటు నూనో అడుగుదాం. నాది కేష్ బేరం, మీరు అరువు అడగండి. ఇద్దరం ఒకే పారెల్దాం. సావోడు నానిచ్చి డబ్బు పుచ్చుకోకుండా ముందుగా మీకు అరువు యియ్యకపోతే యిదిగో యీ సెవి తెగ్గోసుకుంటా ?......"

మేము రైలు స్టేషను చేరేసరికి రంగం ప్రయాణం అంత పనైంది.

ఈలోగా మరో జల్లు వచ్చింది.

స్టేషనుముందు తాగి పారేసిన బీరు సీసాల్లా పది ఖాళీ రిక్షాలు అడ్డదిడ్డంగా ఉన్నాయి. వాటి పక్కనున్న రెండు టాక్సీల్లోనూ ఒకదాన్లో డ్రైవరు పది బీరుసీసాలు పట్టేసినవాడిలా నిద్ర పోతున్నాడు.

థర్డ్ క్లాస్ - తప్పు. తప్పు - సెకండు క్లాసు పాసింజరు హాల్ కమ్ బుకింగ్ స్టేషన్లో టికట్లూ, సిగరెట్లు, టీ, పుస్తకాలు కొనుక్కోవచ్చును.

ముష్టి ఎత్తుకోవచ్చును.

స్థలం దొరికితే పడుకోవచ్చును.

రిక్షాలవాళ్లూ, కుష్టు కుక్కలూ, ముష్టివాళ్ళూ, పేసెంజర్లు తడిసిన కాకుల్లా చలికి వణుకుతూ చెదురు బెదురుగా కూర్చున్నారు.

టీ స్టాలువాడు ఒక్కడే. వెచ్చగా వున్నాడు.

స్టేషనులోకి వెళ్ళి హేండ్ బేగ్ తెరిచేను. పావలా చిల్లరా, పది రూపాయల నోటూ ఉన్నాయి.

"ఎంత ?" రిక్షావాడి నడిగేను.

"మీ దయండి" అని నాకు దయ లేదని గ్రహించో, భయపడో "రూపా యిప్పించండి" అన్నాడు.

మామూలుగా అయితే మా ఇంటి నుంచి స్టేషనుకి ఛార్జీ ముప్పావలే.

ఈ వరదలో రిక్షావాడు పావలానే ఎక్కువడగడం, ముప్పావలా తక్కువ అడిగనట్టే.

"అంతెందుకయ్యా" అనబోయింది నాలోని మిడిల్‌క్లాస్ మహిళ. "ఆవిడ్ని నోర్ముయ్" అన్నాడు నాలో దయగల ఆడమానవుడు. (మానవుడికి స్త్రీ లింగం తట్టడం లేదు)

పదిరూపాయల నోటు మార్చాలి.

నేను సిగరెట్లు కాల్చను. 'టీ' తాగాలని ఉన్నా ఆ తక్కువరకం స్టాల్లో నేను తాగకూడదు. మా వారికి ప్రమోషన్‌వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ పుస్తకాలు తాహతు పోయింది. (అది వేరే కథ లెండి)

ఈ వర్షంలో పది పైసల వక్కపొడి కొని పదిరూపాయల నోటుకి చిల్లర ఇమ్మంటే ఆ షాక్‌కి దుకాణంవాడు ఏమైనా చెయ్యొచ్చు.

నోటు మార్చే బాధ్యత తప్పించుకోవాలి. అదేం అంత కష్టమనిపించలేదు. నేను పుట్టించని చిల్లర రిక్షావాడెలా పుట్టిస్తాడో ఆలోచించకుండా (నిజం చెప్పాలంటే ఆలోచించే)

"సరే తీసుకో" అంటూ నోటు అందించేను. రాజుకూతుర్ని దాసీది

అందుకున్నట్టు భక్తితో భద్రతతో అందుకున్నాడు నోటుని.

"ఉండండి, బీడీకట్ట కొంటే సిల్లరిస్తాడు" అంటూ సిగరెట్టు షాపు దగ్గరికి వెళ్లేడు.

షాపువాడూ, వీడూ కలిసి బూతులే తిట్టుకున్నారో, భక్తిగీతాలే పాడేరో తెలీదు కాని రెండు నిమిషాల్లో తిరిగొచ్చేడు వాడు. బాబుగారి కొడుకుని బంట్రోతు ఎత్తుకున్నట్టు యీ మారూ ఆ నోటుని భద్రంగానే పట్టుకున్నాడు గాని, దానిమీద వాడికి కొంత భక్తి తగ్గినట్టుంది

"సెల్లదంటండి - నూనె మరక అయిందిట."

రిక్షావాడి మాట ఆ దేవుడెరుగు. ప్లాట్‌ఫారం టికెట్ కొనడానికైనా చిల్లర కావాలి

యీలోగా రైలుకి గంట కొట్టడం, స్టేషను దగ్గర కొత్త ఫియట్ కారాగడం ఒక్కసారే జరిగేయి. కారు వర్షానికి కడిగినట్టే మిలమిల మెరుస్తోంది. అంత తొందరలోనూ నేను దానివైపు చూడకుండా ఉండలేకపోయేను. మరో క్షణం చూసేక కెవ్వుమని అరుద్దామనిపించింది, ఆ కారు స్టీరింగు దగ్గర్నుంచి పులిలా దిగుతున్న మావార్ని చూడగానే. అవసరమైతే ఆయన దూది పులిలా మెత్తగా ఉండగలరు. కాని ఎప్పుడూ పులిలాగే కనిపిస్తారు నాకు.

ఆ కారు మాది కాదు.

నాకూ, పిల్లలకీ అన్యాయంచేసి కొత్తకారు కొనెయ్యలేదుకదా యీయన! ఆయన సంగతి మీకు తెలీదు. ఓసారి ఒక సర్కసు ఏనుగుని బేరమాడేరు,

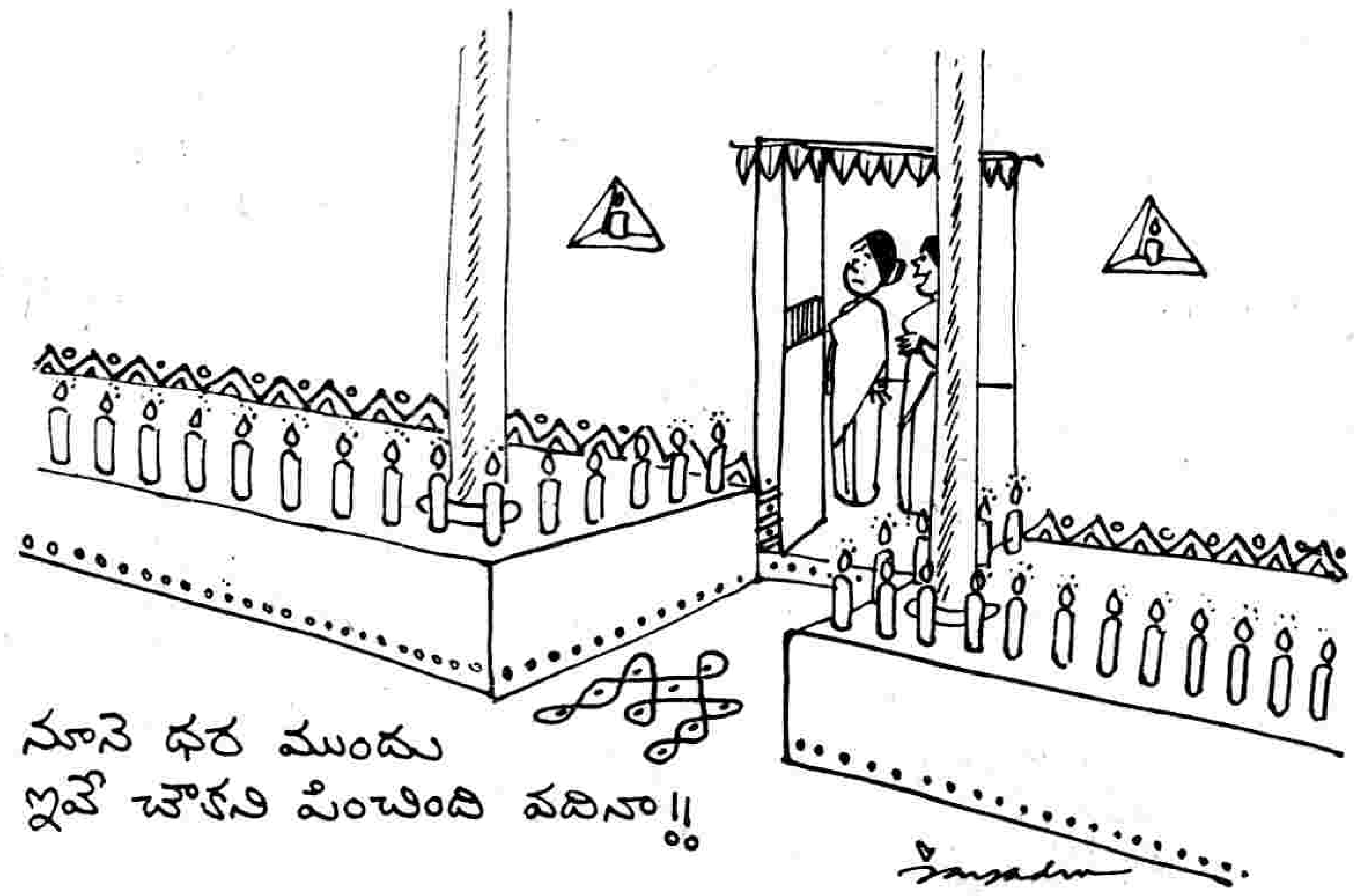

దానికి గడ్డి పెట్టడానికి డబ్బెక్కడ్నుంచి వస్తుందని ఆలోచించకుండా.

పులి దగ్గరకొచ్చింది. నవ్వుతూనే ఉంది.

అసలు పులి దెబ్బ కొట్టేటప్పుడు నవ్వుతుందో, ఏడుస్తుందో తెలీదుకాని, మావారు మాత్రం నవ్వుతారు.

"రైల్లో వస్తానని కార్లో వచ్చేరేం ?" అడిగేను 'కారెవరిది ?' అనడగడానికి ధైర్యం చాలక.

"రైలుకి కేష్ పెట్టాలి. శర్మగాడు కారు ఎరువిచ్చేడు. బంక్‌వాడు పెట్రోలు అరువిస్తాడు...ఏవిటది ?"

అంతవరకు నోటు ఒక చివర నేను, రెండో చివర రిక్షావాడు పట్టుకునే ఉన్నాం. ఆయనంటే నాకు భక్తి మాటెలా ఉన్నా భయంలేదని ఎవరనగలరు !

"నామీదో కథ చెప్పి ఇతని దగ్గర పదిరూపాయలు పీకుతున్నా వేఁవిటి?" మళ్ళీ అతనే అన్నాడు.

రిక్షావాడే "చిల్లర కథ" అంతా చెప్పేడు.

కథ విని "నాన్సెన్స్" అన్నారాయన!

ఆ "నాన్సెన్స్"కి అర్థం నాకర్థం అవలేదు.

"ఈ నోటు చెల్లదన్న వెధవెవరు ?" నోటు లాక్కొని పులి అడిగేరు.

హమ్మయ్య ! ఆ మాట నేనన్లేదు !!

పులి నోటు పట్టుకొని దుకాణం దగ్గర కెళ్ళింది.

అంతవరకూ కొత్తకారుని దేవకన్యని చూస్తున్నట్టు చూస్తున్న షాపువాడు అందులోంచి దిగి తన దగ్గరకొచ్చిన "ఆయన" వేపు చూసేడు.

నోటు షాపువాడి మీదికి విసిరి "ఓ గోల్డ్‌ఫ్లేక్ ఫిల్టరు" అన్నారు దూది పులిలా నవ్వుతూ ఆయన.

ఆయన అడిగింది ఒక సిగరెట్టో, సిగరెట్టు పెట్టో తెలీని షాపువాడు ఒక సిగరెట్టు పెట్టె, మిగతా డబ్బు యిచ్చి మేము అతన్ని వదిలేక నోటు పెట్టెలో పడేసుకున్నాడు.